

Fővárosi Ítéltábla
22.Gf...../2014/9.

A Fővárosi Ítéltábla

a dr. Bihary László jogtanácsos által képviselt
felperes neve (fél címe1) felperesnek

a dr. Ruzsa György ügyvéd (fél címe 2) által képviselt
alperes neve (címe) alperesellen

hibás teljesítés és kötbér megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 2014. március 4. napján hozott 8.G...../2012/52. sorszámú ítélete ellen az alperes által 53. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti.

Fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 300.000,- (háromszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 30 napon belül 1938 db telített normál talpfa kicserélésére. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 10.174,5 Eurót, és 2.248.320,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 4.270 Eurót, és 398.375,- Ft perköltséget.

Indokolásában megállapította, hogy a peres felek szállítási szerződést kötöttek 2010. november 3-án az annak 1. sz. mellékletében szereplő különféle telített bükk, vagy tölgy normál talpfa szállítására. Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette a szerződés egyes vonatkozó pontjait. Rögzítette továbbá, hogy az alperes megbízta a ... Erdészeti és Faipari Vizsgáló Laboratóriumát az általa meghatározott telephelyeken gyártott és tárolt 2000 db telítetlen vasúti talpfa minőségének ellenőrzésére az MSZ-EN13145:2001 szabvány alapján, és a felperes **(település neve1)-i** raktárában a telített vasúti talpfák ellenőrzésére az MSZ-EN351-1:2000 szabvány alapján, valamint a minősített vasúti talpfák

eredményének vizsgálati jegyzőkönyvben való összegzésére és értékelésére. Az alperes telephelyén, **(település neve2)-ban** a laboratórium képviseletében **(név1)** által felvett 2010. november 2-i jegyzőkönyv szerint 2370 db megvizsgált vasúti talpfából 2060 db megfelelő, 310 db nem megfelelő volt. Ezt követően az alperes a talpfákat telítette, és 2010. november 10-én vasúton a felperes regionális logisztikai központjába, **(település neve1)-re** szállította. A felperes a talpfákat fenntartás nélkül átvette, alperes pedig az ellenértékéről 72.100 Euró értékben számlát állított ki. Az alperes által megbízott laboratóriumnak a talpfaminősítés tételes vizsgálatáról felvett 2010. november 16-i jegyzőkönyve szerint a 2060 db talpfa megfelelt a MSZ-EN13145:2001 számú szabványban foglalt méreti és minőségi követelményeknek, 310 db pedig nem felelt meg. A laboratórium véletlenszerű mintavételes vizsgálatot végzett, melynek eredményeként megállapította, hogy a megvizsgált telített talpfák az alperes által kiadott certifikáció alapján WEI C GX+ minőségű kőszénkátrány bázisú olajjal vannak telítve, és megfelelnek a vonatkozó szabványban előírt követelményeknek. A telítőszer pontos típusának ellenőrzéséhez, és a felvett telítőszer mennyiségének meghatározásához a felperes telephelyére beszállított talpfákból mintát vett. A **(társaság neve1)** 2010. december 17-én a laboratóriumnak küldött levelében arról tájékoztatót, hogy a bevitt impregnáló anyag nem felel meg az EN13991 Type C szabványnak, és a 2001/90/EU utasításnak. A vizsgálati laboratórium ezt követően 2010. december 20. napján felvett jegyzőkönyvben rögzítette, hogy a korábbi megállapításoknak a minták vizsgálati eredménye nem felel meg, a talpfák nem a GX+ telítőszerrel voltak telítve. A szer pontos típusát nem lehet meghatározni, de az nem felelt meg a vonatkozó szabvány előírásainak. Ekként a vasúti talpfák nem megfelelő minősítést kaptak, azok beépítését nem javasolták. A felperes a 2010. december 29-én alperesnek küldött levelében az alperest felszólította 2060 db normál talpfa kicserélésére a vonatkozó szabvány előírásainak megfelelő telítőszerrel telített talpfákra. Kérését a 2011. január 18-án küldött e-mailben megismételte. A felek 2011. február 2-án felperes székhelyén tartottak megbeszélést, melynek során a felperes kárigényét közölte az alperessel. A hibás teljesítésnél 15% mértékű kötbér, valamint a beépített 24 db talpfa cseréjére vonatkozóan 625.738,- Ft + áfa költség megfizetését kérte. A vételárról kiállított számla kifizetését a hibás teljesítés miatt visszautasította és visszaküldte az alperesnek. Az alperes a 2011. február 23-án küldött e-mailben értesítette a felperest, hogy összesen 1440 db talpfát **(település neve1)-ről** elszállított, és a más területen lévő 620 db talpfa elszállítására is sor kerül. A **(társaság neve2)** 2011. június 1. napján feljelentést tett a **(település neve3)** Rendező Pályaudvaron vasúti szakanyagok ellenőrzése során felmerült 5.644.917,- Ft értékű talpfák és váltóaljak hiánya miatt. A megindult nyomozást a **(település neve3)**i Rendőrkapitányság Vasúti Rendőrőrsre 2012. március 30. napján felfüggesztette, mert az elkövetők kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható. Azt a határozatban rögzítették, hogy a **(település neve3)** ... Pályaudvar területen található PFT kertből eltulajdonítottak 122 db normál talpfát 2011. április 20. és 2011. május 19. közötti időben 2.519.106,- Ft összegben. A felperes 2011. december 8. napján alperesnek küldött levelében a szerződés 10. pontjára hivatkozva tájékoztatta arról, hogy peres eljárást indít ellene. Az alperes a 2011. december 20-i válaszlevelében a szerződés 5. pontjára hivatkozva felhívta a felperest a kiállított számla 30 napon belüli kifizetésére azzal, hogy amennyiben az nem történik meg, a szerződés 7. pontja alapján azt felbontottnak tekinti. A felperes a 2012. január 13-i válaszában vitatta fizetési kötelezettsége fennállását.

Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette a felperes keresetét, alperes ellenkérelmét és viszontkeresetét. Megállapította, hogy a felperes keresete túlnyomó részt megalapozott, az alperes viszontkeresete pedig alapos. Rögzítette, hogy a szerződéses kötelezettségekre a vonatkozó 593/2008. E.K. rendelet alapján, figyelemmel a szerződésben foglalt jogválasztásra, az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) alkalmazandó. A keresetet a Ptk. 379. § (1) bekezdése, és a Ptk. 380. § szerint bírálta el.

Rögzítette, hogy az eljárás során kihallgatásra került **(név1)** tanú, továbbá megkereste a ... FNK Faanyag-tudományi Intézetét, és a **(társaság neve1)**-t. Részletesen hivatkozott **(név1)** tanúvallomására.

A bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a peres felek a Ptk. 380. § szerint meghatározták szerződésükben a talpfák minőségét, a minőség és a mennyiség megvizsgálásának módját, ezek kifogásolásának rendjét szabványra utalással. A szerződés 6. pontjában az alperes 5 év jótállást vállalt, a minőségi ellenőrzés a felperes telephelye volt, a minőségi átvevő pedig a ... FNK Faanyag-tudományi Intézet, annak képviselőjében **(név1)**. Hivatkozott az elsőfokú bíróság a Ptk. 248. § (1) és (2) bekezdéseire, és rögzítette, hogy a 248. § (4) bekezdése alapján a felperes a jótállási határidő alatt közölte kifogását az alperessel.

Utalt még a Ptk. 248. § (5) bekezdésére, és a Ptk. 306. § (1) bekezdés a) pontjára. Rámutatott, hogy az alperesi jótállásra figyelemmel az ő bizonyítási terhe volt a szerződésszerű teljesítés igazolása. Mivel az alperes visszaszállított 1938 db talpfát, így a birtokában maradt talpfákból amennyiben vitatta a vizsgáló laboratórium által felvett jegyzőkönyvben foglaltakat, és a **(társaság neve1)** vizsgálati eredményét, nem lett volna akadálya annak, hogy újabb szakértői vizsgálatot kérjen mintavétellel. A vizsgáló laboratórium a 3. sorszámú jegyzőkönyvet megküldte az alperesnek, ezzel kapcsolatban alperes kifogást nem közölt. Az alperes hibás teljesítését mind a vizsgáló laboratórium 2011. január 14-i jegyzőkönyve, mind pedig a **(társaság neve1)** 2010. december 17-i levele igazolja.

Rögzítette az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy az alperes 2011. december 20-án a szerződés 7. pontjának 10. bekezdésére hivatkozással a Ptk. 320. § (1) bekezdésére alapította elállási jogát. Ezen jogszabályi rendelkezést idézve megállapította, hogy a hivatkozott szerződéses rendelkezés ezzel szemben a rendkívüli felmondást szabályozza. E körben az elsőfokú bíróság idézte a Ptk. 321. § (1) és 319. § (2) bekezdéseit. Megállapította, hogy a szerződés 7. pont 10. bekezdésében szabályozott rendkívüli felmondási jog gyakorlásának feltételei az alperes részéről nem álltak fenn, mert hibásan teljesített, és a vételár visszatartására ezért a felperes a Ptk. 306. § (4) bekezdése szerint a kicserélésig jogosult volt, ezért arra kötelezte őt a Ptk. 248. § (1) bekezdése, (5) bekezdése, és 306. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel.

A felperesi kötbérigény körében a Ptk. 246. § (1), (2), (3) bekezdéseire volt figyelemmel az elsőfokú bíróság, és az alperest 1938 db talpfá után 10.174,5 Euró kötbér megfizetésére kötelezte a szerződés 7. pontjának 3. bekezdésére utalva. A kötbér mértékét 15%-ban határozta meg a szerződésre figyelemmel. A felperes keresetét a hiányzó 122 db talpfá tekintetében elutasította, mert azok vonatkozásában a hibás teljesítés jogkövetkezményei nem alkalmazhatók.

Az alperes viszontkeresetének elbírálása során figyelemmel volt a **(település neve3)**i Rendőrkapitányság Vasúti Rendőrőrsé nyomozást megszüntető határozatára, és megállapította, hogy mivel a talpfák olyan területen voltak, amely körülkerítetlen volt, a felperes nem bizonyította, hogy őrzési kötelezettségének eleget tett volna. Utalt a Ptk. 197. § (1) bekezdésére figyelemmel arra, hogy a felperes birtokában lévő talpfák eltulajdonítása az alperes terhére nem eshet, és a felperes nem mentesülhet ezen talpfák vételárának megfizetése alól. Ezért a viszontkeresetre figyelemmel kötelezte a felperest 4.270 Euró megfizetésére a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerint.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kizárólag a felperesi keresettel kapcsolatos rendelkezések vonatkozásában. Kérte, hogy a másodfokú bíróság e körben változtassa meg az elsőfokú ítéletet, és utasítsa el a felperes keresetét, valamint marasztalja a felperest a perköltségekben.

Előadta, hogy a felperesnek szerződészerűen kell teljesíteni, a mennyiségi átvétel követően kiállított és aláírt teljesítési igazolás kézhezvételét követően a számlázás után a termék vételárát a szerződésben szereplő határidőig ki kell fizetnie. A teljesítés alapja a szerződés 5. pontja szerinti mennyiségi átvétel volt. Az alperes pedig eleget tett ezen mennyiségi szállítási kötelezettségének. A 72.100 Euró vételárról kiállított számlát 2010. november 16-án kibocsátotta, a felperes azt november 19-én átvette. A 30 nap fizetési határidő erre figyelemmel december 19-én lejárt. A felperes sürgetésére a vizsgáló laboratórium nem hivatalos, aláírás nélküli jegyzőkönyvet 2010. december 20-án állított ki, míg a **(társaság neve1)** vizsgálati jegyzőkönyvének magyar fordítását 2011. január 5-én küldték meg a vizsgáló laboratórium részére.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a vizsgálati protokollnak az elsőfokú bíróság azon megállapítása, mely szerint lehetősége lett volna mintavétellel ellenpróbát végezni, ellentmond, mert ellenpróbát csak a próba mintavétel alapjául szolgáló mintákból lehet elvégezni, és a minőségi vizsgálatot a szerződés szerint a MÁV telephelyén kell végrehajtani. A mintából nem állt az alperes rendelkezésére ellenpróbára felhasználható telített talpfadarab, így annak elvégzését nem tudta kérni.

A Ptk. 305. § (1) bekezdésére hivatkozva előadta, hogy hibás teljesítés akkor történik, hogy ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a törvényes, vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak. Azonban a teljesítéskor és a teljesítési igazolás kibocsátásakor az alperesnek arról volt tudomása, hogy szerződészerűen teljesít, így a 30 napos fizetési határidő feltétele is teljesült. Állította, hogy a felperesi keresetben hivatkozott minőségi kifogás nem a fizetési feltétel, hanem az alperes jóállási kötelezettsége körébe tartozik. A felperes azonban a számlát 60 napig visszatartotta, majd pedig visszaküldte az alperesnek. Ezen időszakban birtokában voltak a vasúti talpfák, azokkal sajátjaként rendelkezett, és Magyarország különböző részeire elszállította, egy részüket pedig be is építette. Mindezek megalapozzák a szerződés 7. pontjában foglalt rendkívüli felmondási jogot. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen kötelezte az alperest 1938 db talpfa kicserélésére. Előadta, hogy amennyiben a felperes betartja a szerződésben foglalt fizetési kötelezettségét, akkor a jóállási kötelezettségének eleget téve a talpfákat kicseréli. Az elsőfokú bíróságnak köteleznie kellett volna ezért a felperest 1938 db talpfa szerződés szerinti kifizetésére, alperest pedig a kifizetést követően a jóállási kötelezettség körében a cserére.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az alperesi fellebbezésre figyelemmel előadta, hogy a vételár visszatartása a Ptk. 306. § (4) bekezdésére figyelemmel jogszerűen történt a hibás teljesítés okán. A 30 napos határidő valóban letelt 2010. december 20-án, de az munkaszüneti napra esett. Így a fizetési kötelezettség a következő napon állt volna be. Ezen a napon azonban az alperes által sem vitatottan ismeretes volt a felperes előtt a leszállított talpfák hibájára vonatkozó laboratóriumi vizsgálatok eredménye, így jogszerűen élhetett a vételár visszatartásának lehetőségével, figyelemmel az alperesi hibás teljesítésre. Észrevételezte, hogy az alperes csak a perben sérelmezte a számla ki nem fizetését. A felperesi hibás teljesítésre vonatkozó értesítést követően az alperes kezdeményezett egyeztetést a felperesnél a talpfák kicserélésére, de ezt később nem teljesítette. Hangsúlyozta, hogy az alperes a **(társaság neve1)** megállapításainak ismeretében semmit nem tett azért, hogy esetlegesen további vizsgálatokat végezzenek a talpfákon. Ilyen irányú kérése és javaslata sem volt, a vizsgálat eredményét nem kifogásolta a peres eljárásig. Kiemelte, hogy az alperes a hibás talpfákat ugyan elszállította, de a vételár megfizetésére vonatkozó igényt nem terjesztett elő, és a kicserélést sem kezdte meg. A szerződés szerint alperesnek ki kell cserélnie a hibás talpfákat, és ezt követően kell a felperesnek a talpfák vételárát megfizetnie.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének a marasztalást meghaladó keresetet elutasító rendelkezése. Ugyancsak jogerős a felperest kötelező rendelkezés, mely szerint 4.270 Eurót köteles megfizetni alperes részére. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ezen rendelkezéseit a Pp. 228. § (4) bekezdésre tekintettel nem érintette.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet kiadmányának van egy olyan rendelkezése, mely szerint a meghaladó alperesi keresetet elutasítja a bíróság, ezt egybevetve a ténylegesen kihirdetett úgynevezett kisítélettel, megállapítható, hogy csak egy leírási hibáról van szó, ilyen rendelkezése ténylegesen nem volt az ítéletnek. Az ítélet tartalmát illetően a kisítéletben foglaltak a mérvadók.

A fellebbezés nem alapos.

A fellebbezett körben a felperes 1938 db talpfával kapcsolatos kicserélésre irányuló igényét kellett vizsgálnia a bíróságnak.

A felperes a vizsgálati anyagokkal és **(név1)** vallomásával kellően igazolta ezeknek a talpfáknak a tekintetében a hiba fennállását. A peres felek között létrejött szállítási szerződés 6. pontjában az alperes jótállást vállalt a teljesítésért.

A jogvitára irányadó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 248. § (1) bekezdése szerint aki a szerződés hibátlan teljesítéséért szerződés, vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, ennek időtartama alatt a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. E rendelkezésből következően jótállás esetén tehát a bizonyítás terhe megfordul, és nem a felperesnek kell bizonyítania, hogy az egyébként igazolt hiba már a teljesítéskor is fennállt, hanem az alperest terheli annak bizonyítása kimentése érdekében, hogy a teljesítést követően keletkezett a hiba oka. Az alperes azonban ezt a perben nem bizonyította. **(név1)** tanúvallomása azt az állítását sem támasztotta alá, mely szerint semmi lehetőség nem lett volna ellenpróbára az adott esetben. Ilyen körülmények közt a bizonyítatlanság az alperes terhére esik, különös tekintettel arra is, hogy a 2011. február 23-i keltezésű alperesi e-mail kifejezetten hibás talpfákra utal, amelyeket egyébként az alperes el is szállított a felperestől.

Tény, hogy a számla szerinti fizetési határidő felperesi teljesítés nélkül lejárt, és a számla kiállításának alapjául a szerződés 5. pontja szerint a mennyiségi átvétel igazolása volt csak szükséges. De a felperes 2010. december 29-i keltezéssel már érvényesített jótállási igényt a talpfák kicserélését kérve, 2011. január 18-i iratában ugyanilyen igényt érvényesített, és egyben bejelentette kötbérigényét is. Az iratokból az is megállapítható, hogy ezeket az igényeit mindvégig fenntartotta már a pert megelőzően is. Alperesi részről csak 2011. december 20-i keltezéssel áll rendelkezésre egy, a teljesítésre történő felhívás. Márpedig a szerződés a rendkívüli felmondáshoz előzetes felszólítást kívánt meg a 7. pontban. Ilyen körülmények közt az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a Ptk. 306. § (4) bekezdésében írt visszatartási jogra figyelemmel ez nem lehet akadály a felperesi jótállási igény érvényesítésének.

A fellebbezésben foglaltak miatt utal még arra a másodfokú bíróság, hogy a kereset tárgyát képező talpfák ellenértékének megfizetésére jelen perben a bíróság alperesi viszontkereset hiányában sem kötelezhette volna eljárásjogi okokból a felperest.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a fellebbezett körben a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

A kiadmány hitelével: